

PROGRAM BOHOSLUŽIEB FARNOSTI KRUŠETNICA

JUBILEJNÝ ROK SV. CYRILA A METODA A ROK VIERY

„Veríme v jedného Boha, Otca, Syna a Ducha Svätého, Stvoriteľa vecí viditeľných, ako je tento svet, v ktorom prežívame svoj krátky život, i vecí neviditeľných, ako sú čisti duchovia, ktorých nazývame aj anjelmi, i Stvoriteľa duchovnej a nesmrteľnej duše v každom človekovi.“ (Z Vyznania viery Božieho ľudu pápeža Pavla VI.)

DEDIČSTVO OTCOV ZACHOVAJ NÁM, PANE!

Týždeň 7.

**DNES: PIATA NEDEĽA CEZ ROK
CYRILOMETODSKÝ DEŇ**

11. 2. 2013 – 17. 2. 2013

Farský kostol Sv. Michala archanjela Krušetnica

DEŇ	LITURGICKÝ KALENDÁR	ÚMYSEL SV. OMŠE	ČAS	SV. SPOVEĎ	INÉ PODUJATIE
PONDELOK 11. 2. 13	P. MÁRIE LURDSKEJ, ĽUBOVOĽNÁ SPOMINKA – DEŇ CHODÝCH	+ Elena Florková (30. deň)	17.00 Sv. omša s deťmi	16.30	Adorácia od 14.00 do sv. omše
UTOROK 12. 2. 13	FÉRIA				
STREDA 13. 2. 13	POPOLCOVÁ STREDA DEŇ POKÁNIA V CELEJ CIRKVI		17.00	16.30	
ŠTVRTOK 14. 2. 13	PÔSTNA FÉRIA (SPOMIENKA SV. CYRILA A METODA)				
PIATOK 15. 2. 13	PÔSTNA FÉRIA	+ Jozef Rončák	17.00	16.30	Krížová cesta 16.30
SOBOTA 16. 2. 13	PÔSTNA FÉRIA	+ Romana Dopaterová Rehoľná sestra	7.30	7.00	
NEDEĽA 17. 2. 13	PRVÁ PÔSTNA	Za veriacich farnosti	8.00 10.30		Krížová cesta o 14.00

Kostol Najsv. Srdca Ježišovho Lomná

DEŇ	LITURGICKÝ KALENDÁR	ÚMYSEL SV. OMŠE	ČAS	SV. SPOVEĎ	INÉ PODUJATIE
PONDELOK 11. 2. 13	P. MÁRIE LURDSKEJ, ĽUBOVOĽNÁ SPOMINKA – DEŇ CHODÝCH				
UTOROK 12. 2. 13	FÉRIA	Za chorú Annu	17.00 Sv. omša s deťmi	16.30	Adorácia od 14.00 do sv. omše
STREDA 13. 2. 13	POPOLCOVÁ STREDA DEŇ POKÁNIA V CELEJ CIRKVI	+ Ondrej Štiťák	17.00	16.00	
ŠTVRTOK 14. 2. 13	PÔSTNA FÉRIA (SPOMIENKA SV. CYRILA A METODA)	+ rodina Gruchaláková a Liptajová	17.00	16.30	
PIATOK 15. 2. 13	PÔSTNA FÉRIA	+ rodina Vranová	17.00	16.30	Krížová cesta 16.30
SOBOTA 16. 2. 13	PÔSTNA FÉRIA				
NEDEĽA 17. 2. 13	PRVÁ PÔSTNA	Na úmysel	8.45		Krížová cesta o 13.30

Oznamy:

- V Lomnej prebieha zbierka na teplo v kostole (elektrinu). Na rodinu to vychádza 30.- €. Prosíme všetkých, aby sa pričínili o teplo v kostole.
- Dnes popoludní v Krušetnici bude koncofašiangová adorácia po druhej sv. omši do 15.00 h. V Lomnej tiež po sv. omši do 14.00 h. Adorácia bude aj v pondelok v Krušetnici od 14.00 h. a v Lomnej v utorok od 14.00 h.
- Cez pôstne obdobie bude každý piatok bývať pobožnosť krížovej cesty pol hodiny pred sv. omšou; aj v nedeľu ako popoludňajšia pobožnosť.
- Na Popolcovú stredu je deň pokánia. Viaže nás zdržanlivosť od mäsa - nedá sa nahradiť (od 14. roku do smrti) a prísny pôst (od 18. roku do 60. roku života)
- Na budúcu nedeľu bude jarná zbierka na Charitu.

Želáme Vám radostné prežívanie nedele a požehnanie do nového týždňa

JEŽIŠ KRISTUS JE NÁŠ POKLAD

„Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.“ (Mt 6, 21)

Pán Ježiš súhrn všetkých duchovných dobrodení pre ľudí pomenoval obrazným menom „poklad“. V podobenstve o poklade na poli znázornil všetky duchovné dary Božej lásky k človekovi takto: *„Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi.“ (Mt 13, 44)* Túto istú myšlienku vyjadril Kristus aj iným podobenstvom: *„Nebeské kráľovstvo sa podobá kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju.“ (Mt 13, 45-46)* Význam týchto podobenstiev treba porozumieť tak, že tým pokladom a cennou perlou je sám Ježiš Kristus. On osobne je sumou - súhrnnom všetkých duchovných darov a dobrodení pre človeka a pre celý svet. V tomto zmysle chápal Ježiša Krista a ho aj tak ohlasoval svätý Pavol apoštol. V liste Kolosanom napísal: *„...aby sa potešili ich srdcia a aby tesne spojení v láske dosiahli všetko bohatstvo plného chápania a poznania Božieho tajomstva, Krista, v ktorom sú skryté všetky poklady múdrosti a poznania.“ (Kol 2, 2-3)*

Tento istý apoštol v liste Filipanom napísal aj tieto slová, v ktorých vyhlasuje Krista a poznanie jeho lásky za najväčšie bohatstvo a poklad života. *„Ale čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista a našiel sa v ňom bez vlastnej spravodlivosti...“ (Fil 3, 7-9)*

Ak dávame Ježišovi Kristovi titul poklad, chceme tým o ňom vyhlásiť, že je najcennejší, najvzácnejší, najlepší. Jeho osobu, jeho učenie, všetky dary jeho vykúpenia ani nemožno na tomto svete s ničím prirovnávať. Kristus je neporovnateľný, všetko presahuje a prevyšuje perfektnosťou a dobrotou lásky. Mať Krista, zmocniť sa jeho pravdy a lásky, znamená mať všetko, a nezískať Krista, znamená nemať celkom nič. Preto sám Kristus v evanjeliu radí svojim poslucháčom, aby za poklad viery a lásky, t. j. za neho, neváhali vymeniť celý svoj majetok.

Spoločenstvo veriacich v Krista na slávení svätej omše vyjadruje toto presvedčenie viery, že Ježiš Kristus je naším pokladom, ktorý obsahuje všetko dobro Božie v slovách eucharistickej modlitby: *„Pevne dúfame, že aj my sa tam s nimi budeme naveky radovať z tvojej slávy v Kristovi, našom Pánovi, skrze ktorého štedro dávaš svetu všetko dobré.“ (Rímsky misál)*

Ak je Ježiš Kristus naozaj naším pokladom, potom ho zo všetkých síl treba vyhľadávať a zmocniť sa ho, a keď ho nájdeme a máme, zasa so všetkou zodpovednosťou si ho musíme opatrovať, aby sme ho nestratili. Túto zodpovednosť za poklad zdôraznil aj svätý Pavol apoštol: *„No tento poklad máme v hlinených nádobách, aby mal Boh zvrchovanú moc, a nie my.“ (2 Kor 4, 7)*

Sám Pán Ježiš nás vyzval hľadať a nadobúdať si pravý poklad: *„Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich mol' a hrdza ničia, a kde sa zlodeji dobývajú a kradnú. V nebi si zhromažďujte poklady, tam ich neničí ani mol' ani hrdza a tam sa zlodeji nedobývajú a ani nekradnú. Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.“ (Mt 6, 19-21)*

Zamyslenie o. biskupa Štefana na február 2013: Obetná viera (10. februára)

Milovaní bratia a sestry!

Viera predstavuje nesmiernu hodnotu. O nej hovoril Kristus v podobenstve o skrytom poklade a vzácnej perle. „Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi. Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju.“ (Mt 13,44-46) Aj hodnotu viery treba vykúpiť tým najcennejším, čo máme. Kto chce vieru mať, musí sa vedieť vzdať mnoho vecí. Viera predpokladá zmysel pre obeť. Preto voláme našu kresťanskú vieru „obetná viera“.

1. O tom, ako sa úzko spája viera s obeťou, sa učíme na postave veľkého Abraháma. Boh od Abraháma nežiadal hoc akú vieru, ale vieru, ktorá sa realizuje v obeť. Boh postupne vychovával Abraháma k obetnej viere. Postupne od neho žiadal a čakal stále väčšiu obeť. Od obety desiatok Melchisedekovi, cez obeť zvierat z jeho stád, prišlo až na požiadavku obety najdrahšieho syna Izáka, obeť najväčšej lásky Abrahámovho srdca. Vo všetkých obeťach a obetných daroch v živote Abraháma išlo Bohu o jedinú: vychovávať v ňom a formovať jeho obetnú vôľu. Boh nepotreboval Abrahámove veci, chcel jeho srdce.

V príbehu Abraháma je veľavravný predobraz. Z jednej strany je to príprava a výchova pre porozumenie Božieho počínania, ktorým raz v obeť Božieho Syna uskutoční vykúpenie ľudstva. Z druhej strany je to lekcia o potrebe obety pre život z viery pre každého človeka. To, čo Boh žiadal od otca všetkých veriacich, bude požadovať od všetkých detí viery. Viera a obeť patria spolu. Nemá vieru, kto nemá obetnú vôľu. Viera sa v obeť nielen uplatňuje, ale obeťou rastie. Zmysel a ochota pre obeť je mierou viery a znakom jej kvality.

Ak sa zamyslíme nad Abrahámovým obetným počínaním, prideme k jednoznačnému presvedčeniu, že obeť je pozitívny úkon. Naš prístup k obeť a jej chápanie je zaťažené negativistickým pohľadom. Keď sa povie obeť, prvé, čo nás napadá je, že sa musíme niečoho zrieknuť, o niečo prísť. Potom sa nám obeť javí ako ochudobnenie o veci a hodnoty, ktoré sme nadobudli. Bojíme sa obety, lebo sa strachujeme o to, čo máme a sme. Zdá sa nám to ako ujma. Preto prežívame obeť so žiaľom a bolesťou až natoľko, že obeť stotožňujeme s bolesťou a nešťastím. Namiesto toho, aby sme cítili radosť z obety, upadáme do pokušenia sa ľutovať a nariekať nad tým, čoho sme sa zriekli.

2. Obeť je z našej strany darovanie obetného daru Bohu. Treba povedať, že všetko, čo možno a treba priňať na obeť, patrilo najprv Bohu. Všetko sme dostali. „Čo máš, čo si nedostal? a keď si dostal, čo sa chvasceš, akoby si nebol dostal?“ (1Kor 4,7) Boh nepotrebuje naše veci a hodnoty, On chce naše srdce, aby ho mohol obdarovať sebou. Niektoré verše 50. žalmu nám to vysvetľujú: „...mne patrí všetka lesná zver, tisícky horskej zveriny. Poznám všetko vtáčstvo lietavé, moje je i to, čo sa hýbe na poli. Aj keď budem hladný, nebudem pýtať od teba; veď moja je zem i s tým, čo ju naplňa. Vari ja hovädzie mäso jedávam alebo pijem krv kozľaci? Obetuj Bohu obeť chvály a Najvyššiemu svoje sľuby splň.“ (Ž 50,9-4) A v nasledujúcom žalme čítame: „Obetou Bohu milou je duch skrúšený; Bože, ty nepohrdaš srdcom skrúšeným a poníženým.“ (Ž 51,19)

Obetovanie Bohu je vždy potvrdením, že všetko je jeho, že mu to patrí práve tak, ako mu patríme aj my. Je to uznanie, že je Otcom a darcom všetkého. Je to prejav našej úcty, chvály a vďaky. Abrahám nie preto obetoval Bohu, aby ho obohatil, alebo aby mu požičal načas zo svojho majetku, ale preto, že ho miloval a chcel sa mu odvdáčiť a si ho uctiť.

Zaujímavé je, že každý obetný úkon Abrahámovej viery je z Božej strany spojený vždy s Božím požehnaním alebo s prísľubom požehnanie. Abrahám chápal, že obetovanie Bohu nie je nič iné ako dostávanie od Boha. Je to spôsob, ktorým Boh obdarúva človeka. Obetná vôľa sa tu javí ako otváranie ľudskej slobody pre Božie dary. To je zmysel každej obety – otvoriť sa Bohu pre jeho lásku. Naše ľudské srdce je uzamknuté zvnútra a kľúč, ktorým ho možno otvoriť, aby mohol vstúpiť do neho Boh so svojou láskou je obeť. Preto môžeme povedať, že obetovanie je viac prijímanie od Boha, ako dávanie Bohu. Obeť nie je strata, ale zisk. Strácame len to, čo sme neobetovali. Toto môže pochopiť len viera!

Predobrazy Starého zákona mali za cieľ vychovávať nás pre Krista. Tak je to aj v záležitosti obiet. Dokonalý koncept obety sa odkrýva v osobe vteleného Slova, v Ježišovi Kristovi. Ak chceme porozumieť ako podstatne súvisí náš kresťanský život s obeťou, poznávajme Ježiša Krista a jeho obetnú vôľu. Už prorok Izaiáš ho predstavuje ako obetníka a obeť. „Obetoval sa, pretože sám chcel, a neotvoril ústa; ako baránka viedli ho na zabitie a ako ovcu, čo onemie pred svojím strihačom, (a neotvoril ústa).“ (Iz 53,7)

Autor listu Hebrejom sa takto zamýšľala nad Kristovou obetnou vôľou: „Preto keď prichádza na svet, hovorí: „Nechcel si obeť ani dar, ale dal si mi telo. Nepáčili sa ti zápalné obety ani obety za hriech. Vtedy som povedal: Hľa, prichádzam - vo zvitku knihy je napísané o mne -, aby som plnil tvoju vôľu, Bože.“ Najprv hovorí: „Obety ani dary, ani obety zápalné ani obety za hriech si nechcel, ani sa ti nepáčili“ - a ony sa prinášajú podľa zákona. Potom povedal: „Hľa, prichádzam, aby som plnil tvoju vôľu.“ Ruší prvé, aby ustanovil druhé. V tejto vôli sme posvätení obeťou tela Krista Ježiša raz navždy.“ (Hebr 10,5-10)

3. Pán Ježiš prišiel na svet ako obetník a obeť. Celý jeho pozemský život v tele je uskutočňovaním jedinej obety, ktorou nás prišiel oslobodiť z otroctva hriechu a vrátiť človekovi hodnosť Božieho synovstva. Jeho obeť

vyvrcholila smrťou na kríži a zmŕtvychvstaním. Pre Krista obetovanie je úkonom lásky k Otcovi a k nám ľuďom. Obeta je pre neho identická s dávaním. Dáva sa obetovaním. Obetuje sa dávaním. V Kristovej obeti poznávame, ako sa obetným úkonom Boh daruje človekovi a ako sa človek prinavracia k Bohu. Jeho obeta nie je stratou, ale znovunájdnením. Nie je ničenie, ale tvorením! Kristova obeta je kľúčom k otvoreniu neba a zároveň aj kľúčom k otvoreniu srdca.

Ježiš Kristus je pre nás učiteľom obety. Treba nám študovať jeho obetu, aby sme sa naučili pravdivo obetovať Bohu. Z jeho obetného života a obetnej smrti vyplýva pre nás najdôležitejšie poučenie v tom, že obeta sa dotýka vôle človeka. Obetná vôľa je podstatou každého obetného úkonu. A obetná vôľa na Kristov spôsob nie je nič iné, ako poslušnosť Otcovi až na smrť. V 1. knihe Samuelovej čítame prekrásnu vetu: „*Veď poslušnosť je lepšia než obeta...*“ (1Sam 15,22) Vhodná exegéza tohoto textu je, že najlepšou obetou Bohu je poslušnosť jeho vôle. Vtedy si najlepšie uctieваме Boha, vzdávame mu vďaky a oslavujeme ho, ak ho poslúchame. Takto rozumel obeti aj sám Abrahám, keď Boh od neho žiadal na obetu syna Izáka. Skúšal vtedy jeho obetnú vôľu. Naozaj, nič lepšie z našej strany nemôžeme ponúkať Bohu, čím by sme si ho uctili a oslávili, ako je poslušnosť jeho svätej vôle, ktorej ovocím sú naše dobre skutky.

Obetovanie vôle v úkone našej poslušnosti Bohu je prinášanie obety na Kristov spôsob. Ba viac, je to naša osobná účasť na jeho jedinej obeti veľkonočného tajomstva, jeho smrti a zmŕtvychvstaní. Každou poslušnosťou prikázaniam odumierame sebe a hriechu a žijeme pre Boha. Veď Bohu nejde o naše veci, ale o naše srdce a nás samých. Poslušnosťou sa my sami stávame obetou. Keď zachovávame jeho prikázania, sme aj obetníkmi a aj obetným darom pre Boha. V tomto zmysle nás vyzýva Apoštol: „*Bratia, pre Božie milosrdenstvo vás prosím, aby ste svoje telá prinášali ako živú, svätú, Bohu milú obetu, ako svoju duchovnú bohoslužbu.*“ (Rim 12,1)

Kristova jediná obeta nášho vykúpenia uskutočnená pred dvetisíc rokmi je prítomná a stále sa aktualizuje v jeho Cirkvi. Najsvätejšia Eucharistia je darom, v ktorej je aktuálne prítomný nadčasový úkon Kristovej obety. Preto všetci, čo porozumeli a chápu svoj život z viery ako obetu, musia sa nevyhnute orientovať na oltár a na tajomstvo Kristovej eucharistickej obety, ktorá sa na ňom ustavične sprítomňuje a aktualizuje.

Je len jedna obeta, ktorú žiada Otec, tá, čo priniesol jeho Syn. Je to tá obeta, ktorú máme v Eucharistii. V nej všetky obety ľudí všetkých čias nachádzajú svoj zmysel a svoje naplnenie. Aj Abrahámove obety a obety všetkých svätých Starého zákona majú súvis a spätosť s jedinou Kristovou obetou. Aj obety svätých Nového zákona, obety mučeníkov a vyznávačov a obety všetkých veriacich sú obetami len pre obetu Krista v Eucharistii.

Všetci, čo chcú prinášať svoje osobné obety, ktoré si žiada viera, majú ich prinášať v spojení s Kristovou eucharistickou obetou. Obety pochádzajúce z viery sú obetným darom, ktorým sa pridružujeme ku Kristovej obeti. Oltár je miesto, kde treba položiť všetko, čo chceme dať Bohu na obetu. Čo nepoložíme na oltár, čo nespojíme s eucharistickou obetou, zostáva bez valuty, nedôjde ani k Bohu. Len skrze Krista v Duchu Svätom sa naša obeta stáva Bohu milou a spásnou činnosťou.

Na eucharistickej obeti – svätej omši sa nám treba zúčastňovať z dvoch dôvodov. Prvým je skutočnosť, aby sme všetky svoje obety práce, modlitby, utrpenia a každého dobrého skutku mohli predložiť Bohu spolu s Kristovou obetou. Druhým dôvodom účasti na Eucharistii je prijímanie ovocia Kristovej obety. Otec dáva Syna svetu – človekovi - prostredníctvom obety. Eucharistia je nielen obetný dar, ale aj obetný pokrm.

Vo svätom prijímaní dostávame Krista – v akcii obetovania sa za nás Otcovi. Prijímame aj jeho obetu, aj jeho obetnú vôľu. Eucharistia nás tak uschopňuje prinášať obetu viery, stávať sa stále dokonalejšie ľuďmi obety. Duch Svätý nás slávením a prijímaním Eucharistie stále viac pretvára na obetníkov i na obetný dar, ako sa to modlíme v Tretej eucharistickej modlitbe: „*Nech Duch Svätý urobí z nás ustavičnú obetu pre teba...*“

Viera potrebuje Eucharistiu práve preto, aby sa mohla stať obetnou vierou. Vierou, ktorej podstatným ovocím a základným charakteristickým znakom je obeta. V Eucharistii sa učí naša viera obetovať na Kristov spôsob, v nej čerpá viera silu a odvahu ku každej obeti života. V Eucharistii má viera motív k obeti a zároveň aj posledný dôvod a cieľ určenia.

Keď sme si povedali, ako chápať obetu viery a ako ju treba uskutočňovať, ešte treba niečo povedať o obetnom dare, ktorý naša viera môže klásť na oltár. Vo všeobecnosti môže byť obetným darom všetko dobro, ktoré je produktom viery kresťana: ovocie trpezlivosti v utrpení, dobročinnosť a milosrdná láska v konaní, horlivosť v odriekaní. Svätý Augustín v tomto zmysle sa pokúšal o definíciu obety: „*Obeta je každý dobrý skutok, ktorý konáme vo svätom spoločenstve, aby sme sa zapáčili Bohu.*“ (Boží štát I.) Medzi všetkými možnými obetnými darmi vynikajú pre nás zvlášť tieto tri: čas, venovaný službe Bohu i našim blíznym; nerozdelené srdce podľa Ježišových slov: „*Nik nemôže slúžiť dvom pánom... Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone.*“ (Mt 6, 24); a konečne námaha, ktorú vynakladáme v práci i v utrpení vo všednosti každodenného života.

Nech nás ku každodenným obetám pre dobro viery inšpiruje aj sviatok Obetovania Pána, ktorý na začiatku februára slávime. Všetkých vás pozdravujem, zvlášť spoločenstvá zasväteného života, a posielam vám svoje apoštolské požehnanie.

+ otec biskup Štefan

Z katechézy Benedikta XVI. o viere v Roku viery (na stredajšej audiencii 6.2.2013)

Drahí bratia a sestry,

Krédo, ktoré začína definujúc Boha ako „Otca všemohúceho“, ako sme o tom uvažovali minulý týždeň, ďalej pridáva, že je „Stvoriteľom neba i zeme“, prevezmúc tak vyjadrenie úvodných stránok Biblie. V prvom verši Svätého písma čítame: „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem“ (Gn 1,1): čo znamená, že Boh je počiatkom všetkého a v nádhere stvorenia sa prejavuje všemohúcnosť Otca, ktorý nás miluje. Boh sa v diele stvorenia prejavuje ako Otec, nakoľko je pôvodcom života a v tvorení ukazuje svoju všemohúcnosť. Obrazy, ktoré používa Sväté písmo, sú v tejto súvislosti veľmi pôsobivé (porov. Iz 40,12; 45,18; 48,13; Z 104,2,5; 135,7; Prís 8, 27-29; Job 38-39). On, dobrý a mocný Otec, sa stará o to, čo stvoril s láskou a vernosťou, ako opakujú žalmy (porov. Z 57,11; 108,5; 36,6). Takto sa stvorenie stáva miestom poznania a uznania Pánovej všemohúcnosti a dobroty a je výzvou pre nás veriacich, aby sme ho ohlasovali ako Stvoriteľa. „Vierou“ – píše autor listu Hebrejom – „chápeme, že Božie slovo stvárnilo svety tak, že z neviditeľného povstalo viditeľné“ (11,3). Viera v sebe zahŕňa schopnosť uznať neviditeľné rozpoznaním jeho stôp vo viditeľnom svete. Veriaci človek môže čítať vo veľkej knihe prírody a pochopiť jej reč (porov. Z 19,2-5). Vesmír hovorí o Bohu (porov. Rim 1,19-20), je však potrebné jeho slovo zjavenia, ktoré vzbudí vieru, aby človek mohol dosiahnuť plné poznanie skutočnosti Boha ako Stvoriteľa a Otca. Ľudský rozum sa môže oprieť o Sväté písmo, aby vo svetle viery našiel kľúč k interpretácii pochopenia sveta. Osobitné miesto v tejto súvislosti zaujíma kniha *Genezis*, jej prvá kapitola, so slávnostným predstavením stvoriteľského diela počas šiestich dní. Za šesť dní Boh tvorí a naplňa svoje dielo a v siedmy deň, v sobotu, zanecháva činnosť a odpočíva. Deň slobody, deň spoločenstva s Bohom. Týmto obrazom nám kniha *Genezis* naznačuje, že prvou Božou myšlienkou bolo nájsť lásku, ktorá bude odpovedať na jeho lásku. Druhá myšlienka bola venovaná stvoreniu hmotného sveta, do ktorého túto lásku umiestni, kde vloží stvorenia, čo mu v slobode odpovedia. Štruktúra textu je teda prerušovaná niekoľkými významnými opakovaniami. Napríklad, šesťkrát sa opakuje fráza: „Boh videl, že je to dobré“ (vv.4.10.12.18.21.25). Na záver, siedmy raz, po stvorení človeka, dodáva: „Boh videl všetko, čo urobil, a hľa, bolo to veľmi dobré“ (v.31). Všetko, čo Boh tvorí je krásne a dobré, preniknuté múdrosťou a láskou. Úkonom stvorenia Boh vnáša poriadok, prináša harmóniu a krásu. Z rozprávania knihy *Genezis* sa ďalej dozvedáme, že Boh tvorí svojím slovom: desaťkrát čítame v texte výraz „Boh povedal“ (vv. 3.6.9.11.14.20.24.26.28.29). Je to slovo, Boží Logos, pôvodca sveta. Výrazom „Boh povedal“ sa tak stalo, aby sa zdôraznila účinná moc Božieho slova. Takto spieva i žalmista: „Pánovým slovom povstali nebesia a dychom jeho úst všetky ich voje... lebo on riekol a stalo sa, on rozkázal a všetko bolo stvorené (33,6.9). Život sa rodí, svet povstáva, pretože všetko poslúcha Božie slovo.

Naša dnešná otázka znie: má ešte význam hovoriť v našom čase vedy a techniky o stvorení? Ako máme rozumieť rozprávaniu knihy *Genezis*? Úlohou Biblie nie je byť manuálom prírodných vied. Naopak, umožňuje nám pochopiť autentickú a hlbokú pravdu o veciach. Základná pravda v rozprávaniach knihy *Genezis* pozostáva v skutočnosti, že svet nie je akýmsi zhlukom navzájom pôsobiacich síl, ale má svoj počiatok a stabilitu v Logose, vo večnej Božej mysli, ktorá neprestajne udržiava vesmír. Z tejto mysle, od stvoriteľského Ducha, vychádza plán so svetom. Je dôležité veriť, že je základom všetkého, osvecuje každý aspekt jestvovania a naplňa odvahou čeliť úskaliam života s dôverou a nádejou. Sväté písmo nám hovorí o pôvode bytia, sveta, o našom pôvode, ktorý nie je iracionálny, ale vychádza z lásky a slobody. Akoby jestvovali dve alternatívy: prioritá iracionálneho a nevyhnutnosti alebo prvenstvo rozumu, slobody a lásky. My sa prikláňame k tej druhej možnosti.

Pár slovami by som sa chcel zastaviť pri vrchole celého stvorenia: pri mužovi a žene, pri človeku, jedinom „schopnom poznať a milovať svojho Stvoriteľa“ (past. Konšt. *Gaudium et spes*, 12). Žalmista, hľadiac na nebesia, sa pýta: „Ked' hľadiš na nebesia, dielo tvojich rúk, na mesiac a na hviezdy, ktoré si ty stvoril: čože je človek, že ňaj pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš?“ (8,4-5). Človek, stvorený z Božej lásky, je malý v porovnaní s nekonečnom univerza. Mnohokrát, hľadiac uchvátení na nekonečnú oblohu, si i my uvedomujeme našu ohraničenosť. V človeku prebýva tento paradox: naša malosť a pominuteľnosť jestvujú spolu s veľkosťou, ktorú do nás vložila Božia láska.

Rozprávania o stvorení v knihe *Genezis* nás uvádzajú do tohto tajomného prostredia a pomáhajú nám pochopiť Boží plán s človekom. Predovšetkým potvrdzujú, že Boh vytvoril človeka z prachu zeme (porov. Gn 2,7). To znamená, že nie sme Bohom, že sme sa nestvorili sami, sme hĺna. Znamená to však i skutočnosť, že Božím stvoriteľským dielom pochádzame z dobrej zeme. K tomu sa pridáva ďalšie základné tvrdenie: všetci ľudia sú prachom, a táto danosť ide ponad kultúrne a historické rozdiely, ponad každú spoločenskú odlišnosť. Sme jediným ľudstvom vytvoreným z jedinej Božej zeme. Je tu i ďalší prvok: Boh dal človeku počiatok vdychnutím dychu života do tela vytvoreného zo zeme (porov. Gn 2,7). Človek je stvorený na obraz a podobu Boha (porov. Gn 1,26-27). Všetci v sebe nosíme Boží oživujúci dych a každý ľudský život, ako nám hovorí Biblia, je pod Božou zvláštnou ochranou. Toto je najhlbším dôvodom nedotknuteľnosti ľudskej dôstojnosti pred každým pokušením hodnotiť človeka podľa utilitaristických kritérií a moci. Byť na Boží obraz a podobu privádza človeka k tomu, aby sa neuzatváral sám do seba, ale bol v bytostnom spojení s Bohom. (...)

To, čo Boh stvoril bolo dobré, dokonca veľmi dobré. Po tomto slobodnom rozhodnutí človeka pre klamstvo a proti pravde do sveta vstupuje zlo. Z rozprávania o stvorení by som rád vyzdvihol posledné poučenie: hriech plodí hriech a všetky hriechy dejín sú vzájomne spojené. Tento aspekt nás pobáda, aby sme sa zastavili pri skutočnosti, ktorú voláme „dedičným hriechom“. Aký je význam tejto reality, takej náročnej na pochopenie? Chcel by som zdôrazniť niekoľko prvkov. Predovšetkým si musíme uvedomiť, že žiaden človek nie je uzavretý sám v sebe, nik nemôže žiť iba v sebe a pre seba. Život dostávame od iného a to nie iba vo chvíli narodenia, ale každý deň. Ľudské bytie je vzťah: som sám sebou iba v tebe a skrze teba, vo vzťahu lásky s Božím Ty a s „ty“ tých druhých. Hriech je teda narušením alebo zničením vzťahu s Bohom a jeho podstaty. Ide o zničenie tohto základného vzťahu a postavenie sa na jeho miesto. Katechizmus Katolíckej cirkvi potvrdzuje, že prvým hriechom človek „dáva prednosť sebe samému pred Bohom a tým pohŕda Bohom: zvolil si seba proti Bohu, proti požiadavkám svojho stavu ako stvorenia, a teda aj proti svojmu vlastnému dobru“ (b. 398). Narušením základného vzťahu sú poškodené či dokonca zničené i iné póly vzťahu. Hriech ničí vzťahy, ničí všetko, pretože my sme vzťahom. Ak je vzťahová štruktúra ľudstva už od začiatku zasiahnutá, každý človek vstupuje do sveta poznačeného týmto narušením, prichádza na svet zasiahnutý hriechom, ktorým je i sám poznačený. Prvý hriech nahľadáva a zraňuje ľudskú prirodzenosť (porov. KKC, 404-406).

Človek sám od seba nie je schopný vyriešiť túto situáciu, nemôže sa sám vykúpiť. Iba sám Stvoriteľ môže obnoviť správne vzťahy. Iba ak nám Ten, od ktorého sme sa vzdialili, podá láskavú ruku, zdravé vzťahy môžu byť znovu nadviazané. Toto sa uskutočňuje v Ježišovi Kristovi, ktorý kráča Adamovou cestou úplne opačným spôsobom, ako to opisuje hymnus v druhej kapitole listu sv. Pavla Filipanom (2,5-11). Kým Adam nerozumie svojmu údelu stvorenia a chce sa postaviť na miesto Boha, Ježiš, Boží Syn, v dokonalom synovskom vzťahu s Otcem, sa znižuje, stáva sa sluhom, kráča cestou lásky, ponížiac sa až na smrť na kríži, aby vniesol poriadok do vzťahu s Bohom. Kristov kríž sa stáva novým stromom života.

Drahí bratia a sestry, prežívať vieru znamená uznať Božiu veľkosť a prijať našu malosť, naše postavenie stvorenia, dovoliť Pánovi, aby nás naplnil svojou láskou, vďaka ktorej bude rásť naša skutočná veľkosť. Zlo so svojim bremenom bolesti a utrpenia je tajomstvom, ktoré je však osvetľované svetlom viery a naplňa nás istotou, že môžeme byť slobodní: istotou, že je dobré byť človekom.